

Motion till riksdagen 2009/10:Ub238

av **Elisabeth Svantesson (m)**

Drogtester i gymnasieskolan

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheten till förändringar av lagstiftningen för att underlätta genomförandet av slumpvisa drogtester i gymnasieskolan och särskilt i de yrkesförberedande programmen.

Motivering

Drogtester i skolan har under olika perioder varit ett ämne för diskussioner. Drogtester är ett tvångsmedel som regleras i 28 kap. rättegångsbalken. Trots detta har flera skolor börjat använda slumpvisa drogtester som en del i ett drogförebyggande arbete. Skolans miljö ska vara drogfri och för att detta ska vara möjligt menar många att det krävs drogtester. I dagsläget saknas preventionsforskning inom området narkotikapolicy i skolan. Men hypotesen som många vill jobba efter är att drogtester i skolan inte bara är viktiga för att tidigt upptäcka droganvändning utan att de även har betydande preventiva effekter.

Trots att det finns både för- och nackdelar med slumpvisa drogtester överväger fördelarna. Det finns goda skäl att förändra lagstiftningen. Droger medför inte bara konsekvenser för den som brukar dessa, utan påverkar i allra högsta grad omgivningen. Det är en självklarhet att det är förbjudet att köra drogpåverkad. Trots detta så finns det inom utbildningen till yrkeschaufför inte något lagstöd att drogtesta eleverna i gymnasieskolan på andra grunder än frivillighet och samtycke. Frivilligheten är till och med så omfattande att eleven kan begära förflyttning från en praktikplats (en arbetsgivare) som genomför drogtester på arbetsplatsen. Följande finns att läsa i Skolverkets dokument "Bestämmelser om skolans arbete mot droger".

På vissa arbetsplatser kan arbetsgivare och arbetstagare med hänsyn till säkerhetsskäl avtala om att arbetstagarna ska genomgå drogtest. Om skolan erbjuder en elev praktik eller arbetsplatsförlagd utbildning (APU) på

Fel! Okänt namn på

en sådan arbetsplats ska eleven informeras om att det då kan krävas av eleven att han eller hon genomgår drogtest. Om eleven motsätter sig drogtest får skolan försöka hitta en annan lämplig arbetsplats åt eleven.

En elev kan alltså motsätta sig en viss praktikplats på grund av att arbetsgivaren kan kräva drogtest. Detta trots att det kan innebära en fara, inte bara för den enskilde eleven, utan också för omgivningen att en elev använder droger. Det innebär i praktiken att det kan finnas många elever som övningskör stora fordon på våra vägar samtidigt som de är drogpåverkade.

Det bör genast utredas hur lagstiftningen kan förändras så att slumpvisa drogtester underlättas särskilt i situationer där drogfrihet är en förutsättning för säkerhet, exempelvis i yrkesförberedande utbildningar. Idag är det fullt möjligt att elever övningskör lastbilar med tunga släp drogpåverkade. Detta är orimligt.

Stockholm den 23 september 2009

Elisabeth Svantesson (m)